

برای شروع...

۱۷۱۳. کدام گزینه همت هر عبارت را نشان می‌دهد؟

– مقاومت مردم آمرلی

– خشت بنای جامعه

– نادیده گرفتن معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد، در دیدگاه تبیینی

(۱) حرکت در چارچوب نظم موجود – نظام اجتماعی – تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود.

(۲) کاهش مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی – کنش اجتماعی – تأثیرگذاری بر آرمان‌ها و ارزش‌های افراد

(۳) حرکت فراتر از نظم موجود – کنش اجتماعی – تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود.

(۴) همزاد بودن زندگی اجتماعی و نظم اجتماعی – ساختار اجتماعی – فهم همدلانه کنش‌های انسان‌ها

۱۷۱۴. کدام گزینه با تصویر مقابل مرتبط نیست؟

(۱) انسان‌ها با کنش‌های اجتماعی خود در حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثر می‌گذارند ولی میزان تأثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان نیست.

(۲) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند و انسان‌ها مجریان نظم هستند و تا حد زیادی نظم اجتماعی و ساختارها بر انسان مسلط‌اند.

(۳) به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌های انسان‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

(۴) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

۱۷۱۵. کدام گزینه ارتباطی با تصویر مقابل ندارد؟

(۱) مشکلات و مسائل اجتماعی آنچنان که به نظر می‌رسند بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما نیستند و می‌توانیم با کنش‌های خودمان بر آن‌ها اثر بگذاریم.

(۲) به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

(۳) ساختارهای اجتماعی که بسیار جا افتاده و با سابقه هستند، سرنوشت انسان‌ها را تعیین می‌کنند و افراد قدرت مقاومت در برابر آن‌ها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

(۴) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند، اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند نظم اجتماعی را تغییر دهند.

۱۷۱۶. هر عبارت با کدام موضوع مرتبط است؟

– نظام اداری محصول کنش‌های مدیران، کارکنان، قانون‌گذاران و مراجعان است.

– شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی رخ می‌دهند که از نظم موجود گامی فراتر می‌نهییم.

– تحلیل‌های تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود می‌شود.

(۱) تأکید افراطی بر نظم – خلاقیت‌زدایی – ارزش‌زدایی

(۲) خشت بنای جامعه – خلاقیت‌زدایی – معنایزدایی

(۳) قفس آهنین – معنایزدایی – ارزش‌زدایی

۱۷۱۷. عبارت مقابل با کدام گزینه مرتبط است؟ «تاجر می‌تواند از پرداخت رشوه برای پیشبرد کارش صرف‌نظر کند و دیگر همکارانش را نیز از چنین کاری باز دارد».

(۱) همه ما از آنجا که عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود بر حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثر می‌گذاریم.

(۲) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند و انسان‌ها صرفاً مجریان نظم هستند و بنا به آرمان‌ها و ارزش‌های خود تا حدی نظم اجتماعی را تغییر می‌دهند.

(۳) مشکلات و مسائل اجتماعی آنچنان که به نظر می‌رسند بیرون از دایره نفوذ و تأثیر افراد نیستند، ولی فقط افراد خاص، مانند مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

(۴) ساختارهای اجتماعی بر انسان‌ها مسلط‌اند و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کنند و افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

۱۷۱۸. در ارتباط با تحقق آرمان‌ها و ارزش‌ها کدام گزینه نادرست است؟

(۱) به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

(۲) کارمند با استفاده از خودروی خود در تداوم ترافیک شهری سهمیم است و اگر انگیزه استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی را داشته باشد، در حل این مشکل مؤثر است.

(۳) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند و ساختارهای اجتماعی بر انسان‌ها، آرمان‌ها و اهدافشان مسلط‌اند و انسان‌ها در چارچوب ساختارهای اجتماعی قادرند نظم اجتماعی را تغییر دهند.

(۴) ممکن است افراد از نظم موجود پیروی نکنند، بلکه از آن فراتر روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند زده شوند و به سبب انگیزه‌ها و آرمان‌های معنوی‌شان، به توانی فراتر از نظم موجود دست یابند.

۱۷۱۹. هر یک از عبارات زیر نتیجه کدام گزینه است؟

– ایجاد تغییرات مهم‌تر

– نادیده گرفتن معنای کنش اجتماعی

– حذف ارزش و اخلاق

(۱) انقلاب‌های اجتماعی و اختراعات بزرگ – محدود شدن مطالعات جامعه‌شناسان پوزیتیویست به توصیف خصوصیات قابل مشاهده – گرفتن شور زندگی از انسان‌ها

(۲) آرمان‌ها و ارزش‌های والاتر و انگیزه‌های مهم‌تر انسان‌ها – شکل‌گیری کنش‌های اجتماعی متفاوت – هموار شدن مسیر شکل‌گیری جامعه‌شناسی

تفهیمی – تفسیری

(۳) سلطه نظم بر انسان‌ها – شکل‌گیری کنش‌های اجتماعی متفاوت – روی آوردن به جامعه‌شناسی تفهیمی – تفسیری

(۴) آرمان‌ها و ارزش‌های والاتر و انگیزه‌های قوی‌تر انسان‌ها – محدود شدن مطالعات پوزیتیویستی به رفتارهای قابل مشاهده – تأکید بیش از اندازه بر

نظم اجتماعی

۱۷۲۰. مقاومت مردم مسلمان امرلی نشان می‌دهد که _____

(۱) انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند با توجه به ارزش‌ها و آرمان‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند.

(۲) ساختارهای اجتماعی مسلط بر انسان‌ها هستند و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کنند و مجموعه‌ای از نیروها به آن‌ها سمت و سو می‌دهند.

(۳) به هر میزان که ارزش‌ها و آرمان‌ها والاتر و انگیزه‌ها قوی‌تر باشد، تغییرات مهم‌تری رخ می‌دهد که با یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی حاصل می‌شود.

(۴) رویکرد تبیینی با تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود، اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را در نظر می‌گیرد.

۱۷۲۱. هر عبارت با کدام مفهوم مرتبط است؟

– اندازه‌گیری اجزای بدن برای یافتن نژاد برتر بعد از جنگ جهانی دوم

– نظام اداری محصول کنش‌های مدیران، کارکنان، قانون‌گذاران و مراجعان است.

– تأکید بیش از اندازه جامعه‌شناسی تبیینی بر نظم

(۲) معنازدایی – کنش اجتماعی – ارزش‌زدایی

(۴) خلاقیت‌زدایی – ساختار اجتماعی – ارزش‌زدایی

(۱) ارزش‌زدایی – کنش اجتماعی – خلاقیت‌زدایی

(۳) ارزش‌زدایی – ساختار اجتماعی – معنازدایی

۱۷۲۲. به ترتیب هر عبارت نتیجه کدام مورد است؟

– کاهش مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی

– پدیدآیی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان

– برقراری ساختار اجتماعی

(۱) تغییرات نظم اجتماعی با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های افراد – خشت بنای جامعه – خشت بنای جامعه

(۲) حاکمیت نظم اجتماعی بر افراد جامعه – ساختار اجتماعی – خشت بنای جامعه

(۳) تغییرات نظم اجتماعی با توجه به هنجارها و نهادهای جامعه – خشت بنای جامعه – پدیده‌های اجتماعی کلان

(۴) ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها – ساختار اجتماعی – خشت بنای جامعه

۱۷۲۳. کدام گزینه با متن زیر مرتبط است؟

(ترکیبی با درس ۲ دهم)

«فرض کنید بحث شما با دوستان بالا می‌گیرد، او عصبانی شده و می‌خواهد با شما درگیر شود، شما در چنین موقعیتی چه انتخاب‌هایی دارید؟ می‌توانید

لبخندی به دوستان بزنید و محیط را ترک کنید یا خود را سرگرم کار دیگری نمایید...»

(۱) انسان به مثابه شیء و انسان به مثابه آگاهی و معنا در روابط اجتماعی تفاوت چندانی ندارند، مانند فلزات که نقطه‌جوش و ذوب یکسانی دارند.

(۲) کنش اجتماعی انسان و پیامدهای آن را تنها با روش تجربی می‌توان تحلیل نمود، زیرا روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان و پیامدهای آن را دارد.

(۳) همه این انتخاب‌ها کنش اجتماعی محسوب می‌شوند، فعالیت معناداری که مرتبط با دیگری است و برخی از انتخاب‌های پیش‌روی انسان‌هاست.

(۴) رویکرد تبیینی با تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود، اغلب آنچه درون انسان می‌گذرد را در نظر می‌گیرد و پیامدهای اجتماعی آن بر زندگی انسان را

پیش‌بینی می‌کند.

۱۷۲۴. کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسی تبیینی درست است و خشت بنای جامعه چیست؟

(۱) جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد

و موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود – پدیده‌های اجتماعی

(۲) با استفاده از روش جامعه‌شناسی تبیینی می‌توان فضایل و ردایل اخلاقی را شناخت، البته گاهی استفاده از روش‌های تجربی می‌تواند به انکار ارزش‌های

اخلاقی، دینی و عاطفی منجر شود – کنش اجتماعی

(۳) جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد

و موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود – کنش اجتماعی

(۴) با استفاده از روش جامعه‌شناسی تبیینی می‌توان فضایل و ردایل اخلاقی را شناخت، البته گاهی استفاده از روش تجربی می‌تواند به انکار ارزش‌های

اخلاقی، دینی و عاطفی منجر شود – پدیده‌های اجتماعی

(سراسری ۹۸)

۱۷۲۵. مطالعه کنش اجتماعی فقط به روش تجربی چه پیامدهایی دارد؟

(۱) نادیده گرفتن اراده و خلاقیت – اخلاق‌گریزی – معنازدایی

(۲) قابل مشاهده بودن همه اهداف کنشگران – معنازدایی – خلاقیت‌زدایی

(۳) دآوری رفتارهای قابل مشاهده – سرکوب خلاقیت انسان‌ها – اخلاق‌گریزی

(۴) عدم توجه به انگیزه و هدف – دآوری رفتارهای قابل مشاهده – نادیده گرفتن معنای کنش

۱۷۲۶. چرا در جنگ‌های نامنظم سربازان توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند؟

- (۱) زیرا جنگ‌های نامنظم مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان یک منطقه است.
- (۲) زیرا در این جنگ‌ها سربازان محلی قادر هستند که در موقعیت بومی خود با امکانات محدود مقاومت کنند.
- (۳) زیرا سربازان جنگ‌های نامنظم معمولاً نقشه‌های از پیش تعیین‌شده را طراحی و اجرا نمی‌کنند.
- (۴) زیرا در جنگ‌های نامنظم سربازان انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی والایی دارند.

۱۷۲۷. با توجه به مفهوم کنش اجتماعی کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) کنش اجتماعی خشت بنای جامعه می‌باشد و تشکیل پدیده‌های اجتماعی کلان با کنش‌های اجتماعی رخ می‌دهد.
- (۲) ساختارهای اجتماعی هر چقدر هم جالفتاده باشند با کنش‌های افراد به وجود آمده‌اند.
- (۳) علاوه بر ایجاد ساختارهای اجتماعی برقراری ساختارهای اجتماعی نیز با کنش افراد محقق می‌شود.
- (۴) ساختارهای اجتماعی بر انسان‌ها مسلط هستند و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کنند.

۱۷۲۸. کدام گزینه مرتبط با عبارت زیر است؟

(ترکیبی با درس ۲ و ۶ دهم)

«جهان اجتماعی پس از آنکه با آگاهی و اراده افراد انسانی محقق شد، پیامدها و الزام‌هایی برای موقعیت‌ها و کنش‌های بعدی آن‌ها فراهم می‌کند که وابسته به اراده تک‌تک افراد جامعه نیست. از این رو مدهای تصور می‌کنند که پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند اما اینگونه نیست...»

- (۱) ساختارهای اجتماعی هر چقدر با سابقه و جالفتاده باشند با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرار هستند.
- (۲) افراد در جنگ‌های نامنظم از نظم موجود فراتر رفته و با ارزش‌ها و معانی آن پیوند می‌خورند.
- (۳) کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی از طریق همین کنش‌های اجتماعی محقق می‌شوند.
- (۴) ساختارهای اجتماعی به حدی نیستند که سرنوشت انسان‌ها را تعیین کنند.

۱۷۲۹. کدام گزینه با تصویر روبه‌رو مرتبط است؟

- (۱) زندگی اجتماعی انسان‌ها و نظم همزاد یکدیگر هستند و انسان‌ها نقش مهمی در برقراری نظم اجتماعی ایفا می‌کنند.
- (۲) افراد می‌توانند با کنش‌های اجتماعی خود در تداوم وضع موجود و پیشبرد آن تلاش کنند.
- (۳) افراد قادر هستند که با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود نظم اجتماعی را تغییر داده و از مشکلات ساختارها بکاهند.

(۴) برخی تصور می‌کنند که ساختارهای اجتماعی بر انسان‌ها مسلط هستند و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کنند.

۱۷۳۰. عبارت کدام گزینه به ترتیب در رابطه با نظم اجتماعی فلط است اما در رابطه با عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری صحیح و بدون ایراد است؟

- (۱) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن تأثیر بگذارند. - مهم دانستن اراده و ارزش‌ها و آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن دیدن، موجب تغییر مسیر از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری بود.
- (۲) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. - مهم دانستن اراده و ارزش‌ها و آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن دیدن، موجب تغییر مسیر از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری بود.
- (۳) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن تأثیر بگذارند. - تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به بسط اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا در زندگی اجتماعی می‌انجامد.
- (۴) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. - تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به بسط اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا در زندگی اجتماعی می‌انجامد.

۱۷۳۱. به ترتیب «وسیلۀ اثرگذاری ما در حفظ یا تغییر وضع موجود»، «عامل ایجاد تغییرات مهم‌تر در جامعه»، «ویژگی قفس آهنین در دیدگاه وبر» و «عامل اصلی گرایش به پدیده‌های اجتماعی» کدام است؟

- (۱) انگیزه‌های اخلاقی - کنش‌های اجتماعی - سرکوب روحیۀ خلاق انسان‌ها - نظم اجتماعی
- (۲) آرمان‌های معنوی - قوی بودن انگیزه‌ها - تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختار - ساختار اجتماعی
- (۳) کنش اجتماعی - والا بودن ارزش‌ها - دارای هدفی جدا از انسان و نیازهای واقعی او - معنای کنش
- (۴) نظم اجتماعی - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - نادیده گرفتن کنش‌های عاطفی و اخلاقی - کنش اجتماعی

۱۷۳۲. صحیح یا غلط بودن هر عبارت را مشخص کنید.

- هر جامعه‌ای نظمی دارد. این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد.

- میزان تأثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان نیست و صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها، نسبت به سایرین اثرگذاری بیشتری دارند.

- روش‌های تجربی قدرت فهم معنای کنش‌های انسانی را دارند.

- نظریه پردازان کنش اجتماعی و جامعه‌شناسان تفسیری، ویژگی‌های اراده و ارزش را نیز در میان ویژگی‌های کنش مهم می‌دانند.

(۱) ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۱۷۳۳. در کدام گزینه، هر عبارت می‌تواند علتی بر این باشد که کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش‌های تجربی تحلیل کرد؟

(۱) انسان‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند. - اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد.

(۲) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند. - رویکرد تبیینی اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

(۳) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. - کنش اجتماعی یعنی فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.

(۴) انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. - به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والا تر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

۱۷۳۴. عبارات کدام گزینه به ترتیب بیان‌کننده نادیده‌گرفتن ویژگی معناداری، ارادی بودن و هدف‌داری کنش اجتماعی است؟ (ترکیبی با درس ۶ دهم)

- ۱) بیشتر جوانان و نوجوانان استفاده هرچه بیشتر از بازی رایانه‌ای را به معنی به‌روز بودن، سرگرمی، هیجان، آزادی و توانایی می‌دانند - جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد - در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضدا ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست.
- ۲) با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است - تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند - همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.
- ۳) ماکس وبر از سلطه چنین نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به «قفس آهنین» تعبیر می‌کند - بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت - برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری داد.
- ۴) کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند - نادیده گرفتن معنای کنش، سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند - رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

۱۷۳۵. ماکس وبر از سلطه چه نوع نظامی به قفس آهنین تعبیر می‌کند؟

- ۱) نوعی نظم که به همراه خلاقیت موجب موفقیت انسان‌ها می‌شود.
- ۲) نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.
- ۳) نوعی نظم که پیامد آن اختراعات بزرگ، اندیشه‌های جدید و شاهکارهای هنری است.
- ۴) نظامی که افراد می‌دانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است.

۱۷۳۶. موارد کدام گزینه به ترتیب در رابطه با پیامد رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی صحیح و بلامانع، اما در رابطه با موضوع کنش اجتماعی، درست نیست؟

- ۱) به سبب این که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیست، کسانی که فقط روش تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. پدیده‌های اجتماعی خرد و کوچک و پدیده‌های کلان با کنش اجتماعی به وجود می‌آیند.
- ۲) به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیست، کسانی که فقط روش تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. - نارسایی‌های موجود در نظام اداری، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران فعال ایجاد نمی‌کنند.
- ۳) اجرای صحیح تئوری‌های جامعه‌شناسی تبیینی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها نمی‌شود - پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش اجتماعی به وجود می‌آیند.
- ۴) اجرای صحیح تئوری‌های جامعه‌شناسی تبیینی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها نمی‌شود. - نارسایی‌های موجود در نظام اداری، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران فعال ایجاد نمی‌کند.

۱۷۳۷. کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد...»

- ۱) در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی ارزش بودن مهربانی، فداکاری و ضدا ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل فهم است.
- ۲) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح و تحلیل است.
- ۳) پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به کاهش فجایع انسانی و زیست‌محیطی انجامید.
- ۴) کسانی که تنها روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی دچار اخلاق‌گریزی شدند.

۱۷۳۸. هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- محدود شدن تحلیل‌های تبیینی به توصیف خصوصیات قابل مشاهده
- قفس آهنین

- فجیع‌ترین کشتار تاریخ بشر در هیروشیما و ناکازاکی

- ۱) نادیده گرفتن معنای کنش - معنازدایی - خلاقیت‌زدایی
- ۲) تأکید افراطی بر ارزش‌های اجتماعی - ارزش‌زدایی - معنازدایی
- ۳) نادیده گرفتن معنای کنش - خلاقیت‌زدایی - ارزش‌زدایی
- ۴) یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی - خلاقیت‌زدایی - معنازدایی

۱۷۳۹. به ترتیب هر عبارت عامل، معنا و معلول کدام گزینه است؟

- شناختن نظم

- نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان

- افزایش قوانین نظارتی و کنترل‌کننده

- ۱) هویت‌زدایی - انسان به مثابه معنا - یکسان‌انگاری پدیده‌های طبیعی و پدیده‌های اجتماعی
- ۲) هویت‌زدایی - همراهی همدلانه - جامعه واقعیتی درونی است که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.
- ۳) آشنایی‌زدایی - همراهی همدلانه - برقراری نظم اجتماعی بر اساس رویکرد تبیینی
- ۴) آشنایی‌زدایی - انسان به مثابه شیء - یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه

۱۷۴۰. هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد.
 – بیشتر نوجوانان و جوانان استفاده هرچه بیشتر از اینترنت و گیم را با تفسیرهایی مانند به‌روز بودن، سرگرمی، هیجان و آزادی معنا می‌کنند.
 – تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.
- (۱) خلاقیت‌زدایی – معنازدایی – ارزش‌زدایی
 (۲) ارزش‌زدایی – معنازدایی – خلاقیت‌زدایی
 (۳) ارزش‌زدایی – خلاقیت‌زدایی – معنازدایی
 (۴) معنازدایی – خلاقیت‌زدایی – ارزش‌زدایی

۱۷۴۱. هر عبارت به ترتیب به کدام قسمت جدول مرتبط است؟

سقوط ارزش‌ها	افول معانی	رکود اراده‌ها
ب	الف	ج

- گرایش افراطی افراد به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت، صرفاً به عوامل قابل مشاهده بستگی ندارد.
 – یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.
 – با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.
- (۱) ب – الف – ج
 (۲) الف – ج – ب
 (۳) ج – ب – الف
 (۴) الف – ب – ج

۱۷۴۲. هر عبارت علت، معنا و پیامد کدام گزینه است؟

- انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی
 – نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها
 – هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- (۱) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیستند – همراهی همدلانه – نادیده گرفتن معنای کنش و محدود شدن بیشتر مطالعات پوزیتیویستی به توصیف
 (۲) بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم – آشنایی‌زدایی – مطالعه زندگی اجتماعی با تأکید بر آگاهی و معنا
 (۳) برابر شدن تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران با تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی – همراهی همدلانه – تأکید افراطی بر نظم اجتماعی
 (۴) فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی – همراهی همدلانه – مهم دانستن آگاهی، اراده و ارزش در کنش اجتماعی انسان

۱۷۴۳. هر یک از عبارات نتیجه کدام مورد است؟

- انقلاب‌های اجتماعی، اختراعات بزرگ
 – سلب شور زندگی از انسان‌ها
 – نادیده گرفتن آنچه درون انسان می‌گذرد.

- (۱) یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی – تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی – تمرکز رویکرد تبیینی بر فهم معنای کنش
 (۲) فراتر رفتن از نظم موجود – تأکید بیش از اندازه بر آگاهی و معنا – تمرکز بر معنای کنش انسان‌ها
 (۳) اعتبار روش‌های تجربی و کمی – تأکید افراطی بر اراده و آگاهی – تمرکز رویکرد تبیینی بر پدیده‌های قابل مشاهده
 (۴) فراتر رفتن از نظم موجود – تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی – تمرکز رویکرد تبیینی بر پدیده‌های قابل مشاهده

۱۷۴۴. کدام گزینه مسیر عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، ویژگی‌های دیگر کنش یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌دانند.
 (۲) تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و نظم طبیعی، به شکل‌گیری اراده، خلاقیت، آگاهی و معنا منجر شد.
 (۳) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان باید از روش‌های تجربی استفاده کرد تا مسائل و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری داد.
 (۴) در نظر گرفتن آگاهی و معنا به عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی و انسان به مثابه شیء، باعث روی آوردن به جامعه‌شناسی تفهیمی – تفسیری شد.

۱۷۴۵. هر عبارت علت، تعبیر و پیامد کدام گزینه است؟

- جلوگیری از بروز پیامدهای نادیده گرفتن کنش‌های اجتماعی
 – سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.
 – پیروزی مردم آمرلی بر داعش

- (۱) توجه به اراده و ارزش در کنش اجتماعی – همراهی همدلانه – جنگ‌های نامنظم
 (۲) تأکید بیش از اندازه بر رویکرد تبیینی – معنازدایی – تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود.
 (۳) توجه به معناداری و آگاهی کنش اجتماعی – قفس آهنین – فراتر رفتن از نظم موجود
 (۴) تأکید بیش از اندازه بر رویکرد تفسیری – خلاقیت‌زدایی – پیروی از نظم موجود

۱۷۴۶. با توجه به کدام نشانه‌ها می‌توان گفت انسان صرفاً مجری نظم نیست و این دو نشانه بر چه چیزی استوار است؟

- (۱) تغییر نظم اجتماعی و کاستن از مشکلات احتمالی ساختارها – رفتارها و هنجارها
 (۲) همزاد بودن نظم و انسان و انگیزه بالای افراد برای تحقق تغییر – آرمان‌ها و ارزش‌ها
 (۳) تغییر نظم اجتماعی و کاستن از مشکلات احتمالی ساختارها – آرمان‌ها و ارزش‌ها
 (۴) همزاد بودن نظم و انسان و انگیزه بالای افراد برای تحقق تغییر – رفتارها و هنجارها

۱۷۴۷. درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پوشش دانشجویان ترکیه علیه قانون منع حجاب، نشانه این است که انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند.
 – انسان به مثابه شیء همانند انسان به مثابه آگاهی و معنا، در روابط اجتماعی تفاوت چندانی ندارند.
 – ساختارهای اجتماعی با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.
 – بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود می‌شوند.

- (۱) درست – نادرست – درست – درست
 (۲) نادرست – نادرست – درست – نادرست
 (۳) درست – نادرست – نادرست – درست
 (۴) نادرست – درست – درست – نادرست

۱۷۴۸. در ارتباط با نتایج نادیده گرفتن کنش اجتماعی کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.
- (۲) گرایش افراطی افراد به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت، صرفاً به عوامل قابل مشاهده بستگی دارد و می‌توان با توجه به تفسیر کاربران از موقعیت خاص به علت آن‌ها رسید.
- (۳) پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است که پیامد اخلاقی گریزی است.
- (۴) در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی ارزش بودن مهربانی و فداکاری و صدارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل فهم نیست.

۱۷۴۹. هر یک از عبارات به ترتیب در کدام قسمت جدول قرار می‌گیرد؟

الف	خشت بنای جامعه	ب
نگاه کردن به مسائل جوانان و نوجوانان از منظر خودشان	ج	دو بال موفقیت انسان‌ها

(۴) ج - ب - الف

(۳) ب - الف - ج

(۲) ج - الف - ب

(۱) الف - ب - ج

۱۷۵۰. عبارات زیر به ترتیب علت، معنا و پیام کدام گزینه است؟

- همراهی همدلانه

- قفس آهنین

- ساختارهای اجتماعی

(۱) توجه به روش‌های حسی و تجربی - سلطه نظمی که جدا از نیازهای واقعی انسان‌هاست - کنش اجتماعی

(۲) فهم انگیزه جوانان - سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها دارد - کنش اجتماعی

(۳) تأیید کنشگران - تأکید افراطی بر نظم طبیعی - خشت بنای جامعه

(۴) فهم انگیزه جوانان - فراتر از نظم موجود حرکت کردن - خلاقیت‌زایی

۱۷۵۱. کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«گاليله ابزارهای متنوعی برای رسم اشکال هندسی ساخت. او روش تجربی را در دورانی به کار گرفت که شهود آباء کلیسا تنها روش علمی قابل قبول بود.»

(۱) جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان را نادیده می‌گیرد.

(۲) ماکس وبر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

(۳) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

(۴) انسان‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند، به همین دلیل کنش اجتماعی را می‌توان با روش تجربی تحلیل کرد و به معنای آن پی برد.

۱۷۵۲. درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- جامعه‌شناسان تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی، موجب پدید آمدن انقلاب‌های اجتماعی و اندیشه‌های جدید شده‌اند.

- با مقایسه تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی و حمله مغول به ایران، می‌توان پی برد که پیشرفت چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت موجب عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی شده است.

- همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آنان از منظر خودشان است.

(۱) نادرست - نادرست - درست (۲) درست - درست - نادرست (۳) نادرست - درست - درست (۴) درست - نادرست - نادرست

۱۷۵۳. از همل اینکه شور زندگی از انسان‌ها گرفته می‌شود چیست و تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک با کدام پیامد نادیده گرفتن کنش مرتبط است؟

(۱) تأکید بیش از اندازه بر ساختارهای اجتماعی - سقوط ارزش‌ها (۲) تأکید بیش از اندازه بر کنش اجتماعی - از بین رفتن اراده

(۳) تأکید بیش از اندازه بر کنش اجتماعی - سقوط ارزش‌ها (۴) تأکید بیش از اندازه بر ساختارهای اجتماعی - از بین رفتن اراده

۱۷۵۴. همه موارد زیر در ارتباط با کنش انسان و ویژگی‌های آن صحیح است؛ به جز _____

(۱) انسان‌ها بر خلاف پدیده‌های طبیعی آگاهانه عمل می‌کنند و کنش آن‌ها معنادار است.

(۲) انسان‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود بروز می‌دهند به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان با روش‌های تفسیری تحلیل کرد.

(۳) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

(۴) نادیده گرفتن کنش در زندگی اجتماعی انسان دارای پیامدهای زیاتباری است.

۱۷۵۵. صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

- رویکرد پوزیتیویستی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

- برای فهم انگیزه‌های جوانان و نوجوانان، می‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد.

- نظم اجتماعی، خشت بنای جامعه است.

- حکومت ترکیه با تأیید نفوذ اسلام در جامعه و با هدف گسترش اسلام واقعی، مدارس امام خطیب را بنا کرد.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) ص - ص - ص - غ (۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - ص - غ - ص

۱۷۵۶. صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.

- انسان‌ها قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

- نظام اداری ناکارآمد، سبب می‌شود که فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنش‌گران به وجود بیاید.

- میزان تأثیرگذاری تمام اعضای جامعه بر پدیده‌ها، مشکلات و مسائل اجتماعی، متفاوت نیست.

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی نمی‌تواند ارزش بودن مهربانی و فداکاری و صدارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی را فهم کند.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص

۱۷۵۷. علت هر یک از پدیده‌های زیر کدام است؟

– نادیده گرفتن اراده و خلاقیت

– سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در هنر و اندیشه

– انقلاب‌های اجتماعی

– اخلاق‌گریزی

(۱) انکار ارزش‌های اخلاقی، عاطفی و... – تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی – عدم توجه به تحقق آرمان‌ها و ارزش‌ها – تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی

(۲) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی – یکی دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی – تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی – فراتر از نظم رفتن

(۳) یکی دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی – عدم توجه به تحقق آرمان‌ها و ارزش‌ها – ساختار اجتماعی – قابل توضیح نبودن ارزش‌ها توسط رویکرد تبیینی

(۴) تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی – تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی – فراتر از نظم رفتن – انکار ارزش‌های اخلاقی، عاطفی و...

۱۷۵۸. کدام گزینه علت هر یک از عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

– فجایع انسانی و زیست محیطی

– انقلاب‌های اجتماعی و اندیشه‌های جدید

(۱) انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی – خلاقیت زدایی (۲) اعتبار روش‌های تجربی – ارزش زدایی

(۳) انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی – فراتر رفتن از نظم موجود (۴) سلطه نظم فراتر از اهداف انسان – معنازدایی

۱۷۵۹. هر یک از موارد زیر، به ترتیب چگونه و یا چه زمانی شکل گرفتند؟
(سراسری ۱۴۰۱ – ترکیبی با درس ۱، ۳ و ۳ یازدهم و درس ۲ دوازدهم)

– استعمار نو

– منورالفکران

– هویت جهان اجتماعی

– شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ

(۱) با اشغال نظامی جوامع ضعیف – با پی بردن به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد جوامع اسلامی در برابر غرب – به وسیله قواعد، هنجارها و نمادهای هر جهان اجتماعی – تأکید بر نظم و ساختارهای اجتماعی

(۲) به دنبال از بین رفتن مقاومت فرهنگی جوامع ضعیف – نخبگان غرب‌گرای تحت‌تأثیر جریان‌های چپ و با شکل‌گیری استعمار – به واسطه عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های جهان اجتماعی – استفاده از روش‌های تجربی و نتایج علمی

(۳) به دنبال شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه طی قرن نوزدهم – با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه روشنفکری چپ – با پذیرش و به رسمیت شناختن نوعی از عقاید و ارزش‌ها – توجه به تنوع و تفاوت معنای پدیده‌های اجتماعی

(۴) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم – با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی – بر اساس عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی – گامی فراتر نهادن انسان از نظم موجود

برای مهارت...

۱۷۶۰. چرا رویکرد تبیینی موجب سقوط ارزش‌ها می‌شود و علت اینکه مدارس امام خطیب بنیان‌گذاری شد چه بود؟

(۱) زیرا افراد با انکار ارزش‌های اخلاقی و عاطفی و معنوی دچار اخلاق‌گریزی خواهند شد. – مبارزه با سکولاریسم

(۲) زیرا نمی‌توان از طریق مشاهده تجربی به معنای بسیاری از کنش‌ها پی برد. – تأیید سکولاریسم

(۳) زیرا افراد بدون آنکه بدانند این کنش‌ها برای چه اهدافی انجام می‌شود صرفاً انجام دهنده آن هستند. – مبارزه با سکولاریسم

(۴) زیرا بسیاری از کنش‌های اخلاقی، عاطفی و... از طریق رویکرد تبیینی قابل فهم و درک نیستند. – تأیید سکولاریسم

۱۷۶۱. کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«به گفته خالق اثر نقاشی گردش خانوادگی – پاول کله – در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن دست یافت...»

(۱) کنش اجتماعی آگاهانه و معنادار است. نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.

(۲) برای فهم انگیزه نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی بهره‌مند شد بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد.

(۳) همراهی همدلانه به معنای تأیید کنش افراد نیست بلکه به معنی نگاه به مسائل از منظر آنان است.

(۴) تأکید بیش از اندازه بر ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن آن با نظم طبیعی موجب رکود اراده‌ها می‌شود.

۱۷۶۲. صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات‌های زیر را تعیین کنید.

– انسان به مثابه شیء و انسان به مثابه آگاهی و معنا در روابط اجتماعی با یکدیگر متفاوت‌اند.

– انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌های غیرقابل مشاهده هستند که با رویکرد تبیینی قابل توضیح است.

– ساختارهای اجتماعی هر چقدر هم جاف‌تاده و باسابقه باشند با کنش‌های افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند.

– مسیر هموار از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری، با تأکید بر آگاهی و معنادار بودن کنش هموار شد.

(۱) غ – غ – ص – غ (۲) ص – غ – ص – ص (۳) غ – ص – غ – ص (۴) ص – ص – غ – غ

۱۷۶۳. در ارتباط با اعتیاد جوانان و نوجوانان به استفاده از اینترنت، هر یک از رویکردهای جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری به ترتیب چگونه به مطالعه آن می‌پردازند؟
 (۱) بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای معنادار جوانان محدود می‌شود. - عامل اصلی گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است.
 (۲) رویکرد تبیینی با روش تجربی به مطالعه رفتارهای قابل مشاهده نوجوانان می‌پردازد. - تلاش برای فهم معنای کاربران بازی‌های رایانه‌ای به معنای تأیید آن‌ها به عنوان افراد آگاه است.
 (۳) میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تاهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. - بیشتر جوانان و نوجوانان استفاده هرچه بیشتر از این‌ها را به‌روز بودن، آزادی و توانایی معنا می‌کنند.
 (۴) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان باید به مسائل آن‌ها از منظر خودشان نگاه کرد. - عواملی مانند گرایش افراطی به بازی‌های رایانه‌ای را می‌توان با توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده نشان داد.

۱۷۶۴. عبارات کدام گزینه به ترتیب در رابطه با نتیجه رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی درست است اما در رابطه با موضوع کنش اجتماعی درست نمی‌باشد؟
 (۱) به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیست، کسانی که فقط روش تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. - پدیده‌های اجتماعی خرد و کوچک و پدیده‌های کلان با کنش اجتماعی به‌وجود می‌آیند.
 (۲) به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیست، کسانی که فقط روش تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. - نارسایی‌های موجود در نظام اداری، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران فعال ایجاد نمی‌کند.
 (۳) اجرای صحیح تئوری‌های جامعه‌شناسی تبیینی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها نمی‌شود. - پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش اجتماعی به‌وجود می‌آیند.
 (۴) اجرای صحیح تئوری‌های جامعه‌شناسی تبیینی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها نمی‌شود. - نارسایی‌های موجود در نظام اداری، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران فعال ایجاد نمی‌کند.

۱۷۶۵. کدام گزینه به اهدافی اشاره دارد که همگی می‌توانند در رویکرد تبیینی مورد توجه قرار گیرند؟

- (۱) ماشین داشتن - ساختن خانه - فتح قلعه اورست - تواضع و پاکدامنی
- (۲) خرید مسکن مجلل - کسب درآمد - استاد دانشگاه شدن - راه‌اندازی شبکه اجتماعی
- (۳) داشتن بزرگ‌ترین کتابخانه دنیا - عاقبت به خیری - تغییر جامعه - کسب مدرک دکتری
- (۴) بازیگر شدن - جلب رضایت الهی - پشتکار داشتن - خوش خلقی

۱۷۶۶. صحیح یا غلط بودن عبارات زیر مشخص کنید.

- رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه در بیرون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
- انسان‌ها صرفاً مجریان نظم هستند.
- کنش انسانی، خشت بنای جامعه است.
- برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما نشان‌دهنده نادیده گرفتن خلاقیت است.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) ص - ص - ص - غ (۳) غ - غ - غ - غ (۴) غ - ص - غ - ص

۱۷۶۷. این موضوع که فردی در مواجهه با فقر، دست به جرم می‌زند و دیگری این کار را نمی‌کند، بیان‌کننده چیست؟ چرا در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل مشاهده و فهم نیست؟

- (۱) ممکن است عموم مردم چنان انگیزه‌ای پیدا کنند که آغازگر حل یک بحران جهانی شوند؛ همان‌طور که مقاومت مردم امرلی، سرآغاز فروپاشی داعش شد. - بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند.
- (۲) مشکلات و مسائل اجتماعی، آنچنان که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران، بتوانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند. - رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
- (۳) کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند. - نادیده گرفتن معنای کنش، سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.
- (۴) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط یکسان، رفتارهای گوناگونی از خود نشان می‌دهند. - با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است.

۱۷۶۸. در ارتباط با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی و ویژگی‌های آن کدام گزینه درست است؟

- (۱) با پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا و فراگیرتر شدن آن‌ها، فجایع انسانی و زیست‌محیطی بسیار کمتر شده است.
- (۲) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آید که انسان‌ها نظم موجود را رعایت کنند.
- (۳) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح‌اند و کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند نیز آن‌ها را رعایت می‌کنند.
- (۴) جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.

۱۷۶۹. کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است...»

- (۱) جامعه‌شناسان تبیینی با روش‌های تجربی به تدریج به معنای کنش‌های عاطفی، سنتی، اخلاقی و مذهبی پی بردند و آن‌ها را تحلیل کردند.
- (۲) بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت.
- (۳) کنش اجتماعی هدفدار است و برخی اهداف کنشگران مانند کسب درآمد و ساختن خانه قابل مشاهده‌اند.
- (۴) انسان‌ها در اغلب کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند کسب فضیلت و جلب رضایت الهی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند.

(پلاس ۱۴۰۴)

۱۷۷۰. هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- انقلاب‌های اجتماعی هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.
 - ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و لازم است به فهم کنش‌های آن‌ها دست پیدا کنیم.
 - ماکس وبر از سلطهٔ نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به «قفس آهنین» تعبیر می‌کند.
- (۱) افول معانی - رکود اراده‌ها - افول معانی
(۲) افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها
(۳) رکود اراده‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها
(۴) رکود اراده‌ها - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها

(پلاس ۱۴۰۴)

۱۷۷۱. صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- انسان در فیلم سینمایی «عصر جدید»، شیء و در فیلم سینمایی «تلقین» موجودی آگاه دانسته شده است.
 - نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و هدف‌داری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آن‌ها مطالعه می‌کنند.
 - نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که تمامی مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود شوند.
 - بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعهٔ هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت.
- (۱) ص - غ - ص - ص - ص - غ - ص - ص - غ
(۲) غ - ص - ص - ص - ص - غ
(۳) غ - ص - غ - غ
(۴) ص - غ - غ - ص

(پلاس ۱۴۰۴ - ترکیبی با درس ۶، ۱۰ و ۱۱ دهم)

۱۷۷۲. هر یک از عبارات زیر به ترتیب به چه مفهومی اشاره دارد؟

- به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که همهٔ ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.
 - گاهی ناشی از هزل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد.
 - اگر در یک جهان اجتماعی پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود.
 - بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد.
- (۱) رکود اراده‌ها - تعارض اجتماعی - بحران هویت - افول معانی
(۲) افول معانی - تحولات فرهنگی - تزلزل فرهنگی - سقوط ارزش‌ها
(۳) قفس آهنین - تعارض اجتماعی - بحران هویت - سقوط ارزش‌ها
(۴) قفس آهنین - تزلزل فرهنگی - تعارض اجتماعی - افول معانی

(پلاس ۱۴۰۴)

۱۷۷۳. پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- عامل اصلی گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، کدام است؟
 - چرا کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌ها دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند؟
 - به چه دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد؟
- (۱) معنای استفاده از این ابزار - وابسته بودن روش تجربی به معرفت‌های غیرتجربی - ناتوانی روش تجربی در فهم معنای کنش انسان‌ها
(۲) معنای استفاده از این ابزار - قابل توضیح نبودن این‌گونه کنش‌ها با روش تبیینی - متفاوت بودن رفتار انسان‌ها در شرایط گوناگون
(۳) هدف آن‌ها از استفاده از این ابزار - قابل توضیح نبودن این‌گونه کنش‌ها با روش تبیینی - آگاهانه عمل کردن انسان‌ها در کنش‌های خود
(۴) هدف آن‌ها از استفاده از آن‌ها - وابسته بودن روش تجربی به معرفت‌های غیرتجربی - ناتوانی روش تجربی در فهم معنای کنش انسان‌ها

۱۷۷۴. به ترتیب، عبارات «دلیل سرکوب شدن روحیهٔ خلاق انسان‌ها در بسیاری مرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه»، «برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما» و «جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند» با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

(پلاس ۱۴۰۴ - ترکیبی با درس ۱۲ دهم)

- (۱) تأکید بیش از اندازه بر معناداری کنش اجتماعی - تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده - از خود بیگانگی تاریخی
(۲) تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی - سقوط ارزش‌ها - خودباختگی فرهنگی
(۳) نادیده گرفتن معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد - افول معانی - از خود بیگانگی فطری
(۴) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی - تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده - از خود بیگانگی حقیقی

(پلاس ۱۴۰۴)

۱۷۷۵. کدام گزینه دربارهٔ جنگ‌های نامنظم نادرست است؟

- (۱) مبتنی بر آگاهی فرهنگی و اجتماعی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در هر موقعیتی، با امکانات محدود، مقاومت کنند.
(۲) سربازان جنگ‌های نامنظم معمولاً نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را اجرا نمی‌کنند.
(۳) در جنگ‌های نامنظم، سربازان متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند.
(۴) در این‌گونه جنگ‌ها، افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

(خارج ۱۴۰۲ - ترکیبی با درس ۱۱ دهم، ۱۰ یازدهم و ۱ دوازدهم)

۱۷۷۶. به ترتیب پاسخ هر یک از عبارات‌های زیر کدام است؟

- نتیجهٔ ادامهٔ جنگ سرد چه بود؟
 - تغییرات همیق و کلان اجتماعی را چه می‌نامند؟
 - سرکوب روحیهٔ خلاق انسان‌ها در مرصهٔ اندیشه، ناشی از چیست؟
 - تعاریف متعدد از دانش علمی در جهان‌های مختلف بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟
- (۱) توجیه عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی - تغییر اجتماعی - تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی - رویکرد جوامع به دانش علمی
(۲) رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی وابسته به تسلیحات نظامی - تحول اجتماعی - تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی - هویت فرهنگی جوامع
(۳) وقوع رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ - تحول هویتی - تحلیل کنش انسان فقط با روش تجربی - ذخیرهٔ دانشی متفاوت
(۴) تداوم درگیری‌ها بین دولت‌ها - جنبش اجتماعی - نادیده گرفتن کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد - هویت فرهنگی جوامع

۱۴۱ آزمون جامع آزمون اول

۲۵۸۹. عبارات درست و نادرست را مشخص کنید.

– عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد و همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.
– رویکرد تبیینی نه تنها بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند، بلکه معنای کنش را نیز در نظر می‌گیرد.
– اگرچه جامعه‌شناسی تفسیری امور سیاسی را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند، ولی صرفاً به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند و ملاکی برای ارزیابی علمی آن‌ها ارائه نمی‌دهد.

– جامعه‌شناسان در شناخت نظم اجتماعی به این پرسش‌ها توجه می‌کنند که چگونه قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن به وجود می‌آیند و دوام می‌آورند؟
(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۲۵۹۰. هر عبارت نشانگر کدام مفهوم یا موضوع است؟

– قانون هلیت در فلسفه یا قانون جاذبه زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شود.

– دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند.

– روش مستقل و ویژه علوم انسانی و علوم اجتماعی در قرن بیستم

– علم به نفس، علم توحید و علم به مبدأ و معاد

(۱) عقل عملی - رویکرد تبیینی - تفهم - علم نافع

(۳) عقل خاص - رویکرد تفسیری - تفسیر - علوم نافع

(۲) عقل نظری - رویکرد انتقادی - تبیین - نافع‌ترین علوم

(۴) عقل نظری - رویکرد تفسیری - تفسیر - نافع‌ترین علوم

۲۵۹۱. به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام و رقیب رویکرد انتقادی درست و نادرست است؟

(۱) علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، باعث برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا شده است - می‌خواهد رویکرد انتقادی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند.

(۲) تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و تفسیر و تبیین را در تقابل با هم قرار نمی‌دهد - سرگذشت دانش همانند سرگذشت قدرت و ثروت، تاریخ سرکوب انسان بوده است، بشر همواره به سرکوبی که از طریق قدرت و ثروت صورت می‌گرفت، حساس بود و اکنون متوجه سرکوبی است که به وسیله دانش اعمال می‌شود و دیگر به آن تن نمی‌دهد.

(۳) برای دآوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد، دسترسی ندارد - خود علم با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور می‌تواند دآوری کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد و تاریکی‌ها را روشن کند.

(۴) با شناخت تفاوت پدیده‌های اعتباری و پدیده‌های تکوینی می‌توان دریافت که شبیه به علوم طبیعی نیستند - نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که دآوری ارزش‌ها بیرون از دایره علم صورت گیرد، زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود و همواره ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود.

۲۵۹۲. به ترتیب «اشتراک مدینه صالحه و مدینه فاسقه - افتراق الیگارش و آریستوکراسی - اشتراک مطالعه موردی و قوم‌نگاری - افتراق شهادت‌طلبی و فدا کردن جان برای وطن» را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

(۱) جوامع جاهله - تعداد حاکمان - پرده برداشتن از معانی پنهان - هویت‌های متفاوت

(۲) انحراف از مدینه فاضله - شیوه حکومت - پرده برداشتن از معانی پنهان - هویت‌های متفاوت

(۳) جوامع جاهله - روش حکومت - در مقابل روش کمی‌اند - معانی متفاوت

(۴) انحراف از مدینه فاضله - روش حکومت - روش‌های کیفی - استقبال از مرگ

۲۵۹۳. کدام گزینه به ترتیب جدول روبه‌رو را کامل می‌کند؟

(۱) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نگاه از بیرون - نقد وضعیت موجود و تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن - کنش اجتماعی و پیامدهای آن

(۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - حس و تجربه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - کنش اجتماعی و پیامدهای آن

(۳) پدیده‌های اجتماعی معنادار - نگاه از بیرون - انسجام‌بخشی و معنابخشی به زندگی اجتماعی - کنش‌های اجتماعی معنادار

(۴) کنش اجتماعی و پیامدهای آن - حس و تجربه - نقد وضعیت موجود و تجویز وضع مطلوب - کنش اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی

۲۵۹۴. هر عبارت به دیدگاه کدام متفکر و دانشمند اشاره دارد؟

– در آغاز قرن بیستم و در شرایط آن روز جامعه خود معتقد بود که ما نمی‌توانیم ویژگی دوم جامعه مطلوب را تحقق ببخشیم، ولی می‌توانیم ویژگی اول را محقق کنیم تا مردم از طریق مجلس، سازمان‌ها و ساختارهای اجتماعی را به گونه‌ای عادلانه شکل دهند.

– در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته که با هنر می‌توان به آن راه یافت.

– از قرار معلوم، زنده ماندن یا رفاه داشتن دلیل موجهی برای زندگانی نبوده و نیست، هر موجود بی‌اهمیتی می‌تواند همین‌ها را بخواهد، من معتقدم که واقعاً زندگی‌ام حکمتی دارد.

– با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

(۱) میرزای نائینی - چارلز هندی - پاول کله - لمبروزو

(۳) میرزای نائینی - پاول کله - چارلز هندی - لمبروزو

(۲) علامه طباطبایی - پاول کله - چارلز هندی - کنت

(۴) میرزای نائینی - پاول کله - گیدنز - لمبروزو

معیار	نوع	تبیینی	تفسیری	انتقادی
چگونه مطالعه می‌کند؟	ب	—	—	—
چه چیزی را مطالعه می‌کند؟	—	الف	د	—
چه هدفی را دنبال می‌کند؟	—	—	—	ج

۲۵۹۵. هر عبارت به ترتیب به کدام نوع عقل و علم اشاره می‌کند؟

- در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.
- همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته است.
- علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.

- تلاشی است برای بسط دیدگاهی جامع نسبت به جهان، انسان و معناداری جهان.

- ۱) عقل عام - علم انتقادی - عقل نظری - علم به جامعه
- ۲) عقل انتقادی - علم فقه - عقل عملی - فلسفه
- ۳) عقل تفسیری - علوم اجتماعی - عقل خاص - فلسفه
- ۴) عقل عملی - علم فقه - عقل عملی - علم به جامعه

۲۵۹۶. هر عبارت به ترتیب پیامد، معنا یا مفهوم یا موضوع و علت کدام گزینه است؟

- ابن‌خلدون از جامعه آرمانی سخن نگفت.

- خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود.

- تصور جامعه همچون طبیعت و واقعیتی بیرونی

- ۱) در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده کرد - مدار مقبولیت - فقط استفاده از دانش‌های ابزاری برای شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی
- ۲) رویکرد ابن‌خلدون انتقادی نیست و محافظه‌کارانه است - مدار مقبولیت - نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و نه تنها می‌توانیم خود را با آن تطبیق دهیم، بلکه قادر خواهیم بود که تغییرات بنیادین ایجاد کنیم.
- ۳) در مطالعات خود به روش حسی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش عقلی استفاده کرد - مدار مشروعیت - جامعه با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود و صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است و تفاوت میان جوامع، تفاوت‌های کمی است.
- ۴) در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده کرد - مدار مشروعیت - همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به پیچیده تبدیل می‌شوند.

۲۵۹۷. کدام گزینه به ترتیب در رابطه با «مسئله تعارض در ذخیره دانشی جوامع - مدل تکثرگرا - علم مدنی فارابی» درست است؟

- ۱) تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود - به معنای وحدت هویت‌ها و کثرت هویت‌هاست - به تبیین، یعنی علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها می‌پردازد.
- ۲) گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند - به جای مدل همانندسازی، مورد توجه و تأکید قرار می‌گیرد - رویکرد انتقادی به جامعه خود و دیگر جوامع دارد و درباره آرمان‌های جوامع مختلف داوری علمی می‌کند.
- ۳) اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض‌ها تلاش می‌کنند و تعاریف متفاوتی از دانش علمی ایجاد می‌شود - جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا - به توصیف و فهم کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف می‌پردازد.
- ۴) دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم بازمی‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد - تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد - درباره هنجارها، نحوه رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید و باید‌ها و نبایدهایی برای زندگی اجتماعی تجویز می‌کند.

۲۵۹۸. کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- در کدام نوع جامعه قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد؟

- معنای علم در رویکرد جامعه‌شناسی انتقادی چیست؟

- پیامد داوری درباره پدیده‌های اجتماعی توسط علوم اجتماعی چیست؟

- عامل شکل‌گیری جوامع در دیدگاه ابن‌خلدون چیست؟

- ۱) فرهنگ عمومی مردم دینی است - غیرحسی و غیرتجربی است - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - عقلانیت
- ۲) فرهنگ عامه مردم معنوی است - از علم تجربی عبور می‌کند - نقد و اصلاح ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - عقلانیت
- ۳) فرهنگ عمومی مردم دینی است - به معنای حسی و تجربی محدود نمی‌شود - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - عصبیت
- ۴) فرهنگ عامه مردم معنوی است - به معنای حسی و تجربی محدود نمی‌شود - آگاهی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - عصبیت

۲۵۹۹. هر عبارت علت کدام گزینه است؟

«تأکید بر تنوع هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن / فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی / طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی / موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی»

- ۱) انکار اشتراک و وحدت انسان‌ها - کشانده شدن جامعه‌شناسی به داوری ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها - قشربندی اجتماعی را عادلانه می‌پندارند - هموارشدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- ۲) فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد - جامعه‌شناسی به داوری و ارزیابی ارزش‌ها کشانده شد - نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن قشربندی اجتماعی را نادیده می‌گیرند - برجسته ساختن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن انسان
- ۳) به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی - یافتن معیارهای علمی برای داوری و انتقاد - تغییر در قشربندی اجتماعی امکان‌پذیر نیست - برجسته ساختن شباهت‌ها و تفاوت‌های میان جامعه و پدیده‌های طبیعی
- ۴) عدم وجود تفاهم و تعامل میان گروه‌ها - ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب - تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی و تأیید و تثبیت آن - تأکید بر انسان به مثابه آگاهی و معنا در روابط اجتماعی

۲۶۰۰. هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

– رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم

– شکل‌گیری جنبش‌های سبک زندگی، زیست‌محیطی و آسیایی تبارها

– پیوند دانش و ارزش

– مطالعه قدرت به‌عنوان یک پدیده خنثی از سوی جامعه‌شناسی تبیینی

- (۱) وحدت و کثرت هویت‌ها – درهم آمیختن فرهنگ‌ها – شکل‌گیری دانش انتقادی و غلبه رویکرد تفسیری – بسنده نکردن علم به علم تجربی
- (۲) شناخت متقابل هویت‌ها – جهانی شدن و توسعه ارتباطات – غلبه رویکرد تبیینی و قلمداد شدن کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی – محدود شدن علم به علم تجربی
- (۳) الگوی تعارف – مقاومت در برابر هویت تحمیلی جهانی شدن – به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی و بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی – محدود شدن علم به علم تجربی
- (۴) الگوی مطلوب قرآنی – جهانی شدن و توسعه ارتباطات – غلبه رویکرد تفسیری و به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی و خارج شدن دعاوی انتقادی و تجویزی از علوم اجتماعی – ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت

۲۶۰۱. کدام گزینه در ارتباط با جامعه‌شناسی انتقادی نادرست است؟

- (۱) به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند.
- (۲) معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند و بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، کنترل ساختارها را ناممکن می‌سازد.
- (۳) برای دفاع از اراده افراد و گروه‌ها معتقدند که نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگر تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.
- (۴) مهم‌ترین هدف آن‌ها نقد وضعیت موجود و تجویز راه‌حلی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است تا براساس حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

۲۶۰۲. کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با اشتراک جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسان تفسیری و پیامدهای نادیده گرفتن ویژگی‌های کنش اجتماعی درست است؟

- (۱) تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی – بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد. و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت.
- (۲) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند – تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود که افراد بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است و آن را رعایت کنند.
- (۳) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست – در جامعه‌شناسی تبیینی ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده نیست، ولی با روش‌های تجربی می‌توان دریافت که مهربانی یک فضیلت است.
- (۴) گاهی پیامدهای معناها و اراده‌های فرد یا گروهی بر فرد، گروه یا فرهنگ دیگری تحمیل می‌شود – اگر تفسیرهای جوانان را در نظر بگیریم، متوجه خواهیم شد که عامل اصلی گرایش این کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است.

۲۶۰۳. این موارد چگونه محقق می‌شوند؟

– شناسایی خوبی‌ها و بدی‌ها

– ویژگی‌های جامعه آرمانی مطلوب

– پابرجا ماندن جهان اجتماعی

– قدرت اجتماعی

- (۱) عقل عملی – مشارکت و حضور فعال مردم و حاکمان – تأکید بر وجوه زندگی اجتماعی – بر مدار یک نظام عقیدتی و ارزشی صحیح
- (۲) عقل عملی – مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان – مشارکت اجتماعی افراد – پذیرش و توافق دیگران
- (۳) عقل نظری – مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی – مشارکت اجتماعی افراد – پذیرش و توافق دیگران
- (۴) عقل عام – حاکمان و حکومتی که در چارچوب قوانین عادلانه عمل کنند – تأکید بر وجوه زندگی اجتماعی – جلب تبعیت

۴۲ آزمون جامع آزمون دوم

۲۶۰۴. به ترتیب موارد زیر نشانگر چیست؟

– جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آن‌ها ارزیابی کرد.

– درباره کل زندگی انسان و تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

– امکان تشخیص درست یا قلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

– روش مستقل و ویژه علوم انسانی و علوم اجتماعی در قرن بیستم

(۱) آرمان‌ها و ارزش‌ها – هویت معنایی و محسوس – نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و علوم طبیعی – تفسیر

(۲) فرصت‌ها و محدودیت‌ها – مسئله معنا – بحران معرفت‌شناختی – تبیین

(۳) آرمان‌ها و ارزش‌ها – مسئله معنا – بحران معرفت‌شناختی – تفسیر

(۴) فرصت‌ها و محدودیت‌ها – هویت معنایی و ذهنی – نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و علوم طبیعی – تفهیم

پاسخ نامه

۱۷۱۶. ۲ عبارت اول ← خشت بنای جامعه / عبارت دوم ← خلاقیت‌زدایی / عبارت سوم ← معنازدایی
۱۷۱۷. ۱ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۲ انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند. ۳ تمامی افراد جامعه بر مسائل اجتماعی اثر گذارند. اما میزان این اثرگذاری متفاوت است. ۴ ساختارهای اجتماعی با کنش انسان‌ها به‌وجود می‌آیند و انسان‌ها می‌توانند آن‌ها را تغییر دهند.
۱۷۱۸. ۳ انسان فراتر از ساختارها هم می‌تواند تغییر ایجاد کند.
۱۷۱۹. ۴ به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه‌افزا برای تحقق آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد. نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات پوزیتیویستی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده‌ی محدود شوند. تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد.
۱۷۲۰. ۱ انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به ارزش‌ها و آرمان‌های خود نظم اجتماعی را تغییر دهند. مصداق ← مقاومت مردم مسلمان امرلی
۱۷۲۱. ۱ عبارت اول ← ارزش‌زدایی / عبارت دوم ← کنش اجتماعی / عبارت سوم ← خلاقیت‌زدایی
۱۷۲۲. ۱ انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. - خشت بنای جامعه، کنش‌های اجتماعی‌اند. تمامی پدیده‌های خرد و کلان از کنش اجتماعی ناشی می‌شوند.
- برقراری ساختارهای اجتماعی ناشی از کنش اجتماعی (خشت بنای جامعه) است.
۱۷۲۳. ۳ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ انسان به مثابه شیء و انسان به مثابه آگاهی و معنا در روابط اجتماعی تفاوت‌های زیادی دارند؛ مانند فلزات که نقطه ذوب و جوش متفاوتی دارند. ۲ کنش اجتماعی انسان و پیامدهای آن را نمی‌توان صرفاً با روش تجربی تبیین کرد؛ چرا که این روش توان فهم معانی کنش‌های انسان را ندارد. ۴ رویکرد تبیینی با تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود، اغلب آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
۱۷۲۴. ۳ جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم طبیعی و نظم اجتماعی، اراده و خلاقیت انسان را نادیده می‌گیرد و موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها می‌شود. کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی، از کنش اجتماعی پدید می‌آیند.
۱۷۲۵. ۱ در مطالعه کنش فقط به روش تجربی، معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد نادیده گرفته می‌شود. خلاقیت‌زدایی (رکود اراده‌ها)، معنازدایی (افول معانی) و ارزش‌زدایی (اخلاق‌گریزی) پیامدهای نادیده گرفتن معنای کنش هستند.
۱۷۲۶. ۴ در جنگ‌های نامنظم، افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند بلکه با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند. سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های اخلاقی و معنوی‌شان توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.
۱۷۲۷. ۴ برخی معتقدند که ساختارهای اجتماعی بر انسان‌ها مسلط هستند و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کنند ولی این عبارت صحیح نیست.
۱۷۲۸. ۱ عبارت بیان‌شده در صورت سؤال، با این نکته مرتبط است که ساختارهای اجتماعی هر چقدر هم که جاافتاده باشند، با کنش‌های افراد پابرجا مانده و برقرار هستند.
۱۷۲۹. ۳ تصویر با این نکته مرتبط است که انسان‌ها قادر هستند با توجه به آرمان‌های خود از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه‌افزا انسان‌ها برای تحقق بخشی به آن قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.
۱۷۳۰. ۱ مشکلات و مسائل اجتماعی آن‌گونه که بیان می‌شود، بیرون از دایره و نفوذ ما نیستند و نه فقط افراد خاصی مثل مدیران بلکه تمام افراد جامعه نمی‌توانند بر آن‌ها اثر بگذارند.
- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش می‌دانند.

۱۷۰۴. ۲ روند ذخیره شدن دانش عملی و ابزاری در دانش عمومی: مواجهه با موقعیت براساس نیاز عملی ← کاستن از پیچیدگی موقعیت ← ساخت آگاهی ساده از موقعیت اجتماعی ← عمل بر اساس موقعیت تولید شده ← تولید عادت با تکرار عمل.
۱۷۰۵. ۲ لمبروزو می‌خواست با روش تبیینی (نگاه از بیرون)، مجرم بودن یا نبودن را تشخیص دهد.
- گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را «هم‌تغییر» می‌گویند: یعنی می‌توان تغییرات یکی از آن‌ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد.
- در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.
۱۷۰۶. ۴ در این رویکرد تفاوت میان جوامع، تنها تفاوت کمی است.
۱۷۰۷. ۳ در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مانوس می‌توان آن‌ها را کشف کرد. فردی که تصمیم می‌گیرد به تنهایی و بیرون از جامعه زندگی کند، در موقعیت‌هایی که از آن‌ها آگاهی ندارد، با مشکل مواجه می‌شود. اقتصاد، حقوق، سیاست، باستان‌شناسی، مدیریت و... از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.
۱۷۰۸. ۲ منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است. در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود؛ بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز یکسان انگاشته می‌شود. نظم اجتماعی، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌کند.
۱۷۰۹. ۱ جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به‌ویژه علم فیزیک نزدیک شود.
۱۷۱۰. ۴ موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی، باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند. یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد. رشد علوم تجربی و فناوری‌های حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.
۱۷۱۱. ۴ **بررسی گزینه‌ها:** ۱ درست - درست. ۲ نادرست: بخش اول جمله در مورد علوم انسانی است، نه علوم اجتماعی؛ اما بخش دوم آن درست است. - نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت، از فواید قواعد اجتماعی است، نه نظم اجتماعی. ۳ نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت، از فواید قواعد اجتماعی است، نه علوم اجتماعی. - نادرست: به فواید علوم اجتماعی اشاره دارد. ۴ درست - نادرست: به فواید علوم اجتماعی اشاره دارد.
۱۷۱۲. ۲ **بررسی گزینه‌ها:** ۱ نادرست: مربوط به فایده علوم اجتماعی است، نه نظم اجتماعی. - درست. ۲ درست - نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت از فواید قواعد اجتماعی است. ۳ درست - درست. ۴ نادرست: فراهم آوردن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع از فواید علوم اجتماعی است، نه نظم اجتماعی. - نادرست: مطالعه کنش‌های انسانی و آثار پیامدهای آن، موضوع علوم انسانی است، نه اجتماعی.

پایه دوازدهم درس چهارم

۱۷۱۳. ۳ مقاومت مردم امرلی ← حرکت فراتر از نظم موجود / خشت بنای جامعه ← کنش اجتماعی / نادیده گرفتن معنای کنش و آنچه درون انسان‌ها می‌گذرد در دیدگاه تبیینی ← تمرکز بر آنچه مشاهده می‌شود.
۱۷۱۴. ۲ زندگی اجتماعی انسان و نظم هم‌زاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود نظم اجتماعی را تغییر دهند.
۱۷۱۵. ۳ ساختارها هر قدر هم با سابقه و جاافتاده باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده‌اند و انسان‌ها قادرند آن‌ها را تغییر دهند.

۱۷۳۱. ۳ همه ما از آنجا که عضوی از جامعه هستیم با کنش‌های اجتماعی خود در حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثر می‌گذاریم. هر چقدر آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها بیشتر باشد، تغییرات مهم‌تری ایجاد خواهد شد. این نظام اجتماعی که از آن به عنوان قفس آهنین یاد می‌شود، بدون توجه به نیازهای واقعی انسان او را احاطه می‌کند. معنای کنش، عامل اصلی توجه به پدیده‌های اجتماعی است.

۱۷۳۲. ۳ **بررسی عبارت نادرست:** روش‌های تجربی، قدرت فهم معنای کنش‌های انسانی را ندارند.

۱۷۳۳. ۱ انسان‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند: به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش‌های تجربی تحلیل کرد: اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت هستند اما روش تجربی توان فهم معنای کنش‌های انسان را ندارد.

۱۷۳۴. ۱ بیشتر جوانان و نوجوانان استفاده هرچه بیشتر از بازی رایانه‌ای را به معنی به روز بودن، سرگرمی، هیجان، آزادی و توانایی می‌دانند: نادیده گرفتن معناداری / جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد: نادیده گرفتن ارادی بودن کنش / در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزشی بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست: نادیده گرفتن هدف‌داری کنش

۱۷۳۵. ۲ قفس آهنین، سلطه نظمی است که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

۱۷۳۶. ۲ جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها می‌شود. نظام اداری کشور ما نارسایی‌هایی دارد و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران ایجاد می‌کند.

۱۷۳۷. ۴ «بزرگ‌ترین کشتار جنگ‌های جهانی اول و دوم میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد»، پیامدهای اخلاق‌گریزی است.

۱۷۳۸. ۳ نادیده گرفتن معنای کنش ← محدود شدن تحلیل‌های تبیینی به توصیف خصوصیات قابل مشاهده / خلاقیت‌زدایی ← قفس آهنین / ارزش‌زدایی ← فجع‌ترین کشتار تاریخ بشر در هیروشیما و ناگازاکی

۱۷۳۹. ۳ عبارت اول ← علت آشنایی‌زدایی است / عبارت دوم ← تعریف همراهی همدلانه است / عبارت سوم ← پیامد غلبه نگاه پوزیتیویستی است.

۱۷۴۰. ۲ عبارت اول ← ارزش‌زدایی / عبارت دوم ← معنازدایی / عبارت سوم ← خلاقیت‌زدایی

۱۷۴۱. ۲ عبارت اول ← افول معنای / عبارت دوم ← رکود اراده‌ها / عبارت سوم ← سقوط ارزش‌ها

۱۷۴۲. ۴ انکار ارزش‌های عاطفی ← علت فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی است. / نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها ← همراهی همدلانه / هموارشدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری ← پیامد مهم دانستن آگاهی و اراده و ارزش در کنش اجتماعی انسان است.

۱۷۴۳. ۴ - انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی به حذف اراده‌ها و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.

- رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

۱۷۴۴. ۱ جامعه‌شناسان ویژگی‌های دیگر کنش یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه، مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

۱۷۴۵. ۳ جلوگیری از بروز پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی ← توجه به معناداری و آگاهی کنش اجتماعی / سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد. ← قفس آهنین / پیروزی مردم امری بر داعش ← فراتر رفتن از نظم موجود

۱۷۴۶. ۳ انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود نظم احتمالی را تغییر داده و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند.

۱۷۴۷. ۱ **بررسی عبارت نادرست:** میان انسان به مثابه شیء و انسان به مثابه آگاهی و معنا تفاوت وجود دارد.

۱۷۴۸. ۲ گرایش به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت صرفاً به عوامل قابل مشاهده بستگی ندارد و بدون توجه به تفسیر کاربران از آن موقعیت خاص نمی‌توان به این پرسش پاسخ داد.

۱۷۴۹. ۴ کنش اجتماعی ← خشت بنای جامعه

نظم اجتماعی و خلاقیت ← دو بال موفقیت انسان‌ها همراهی همدلانه ← نگاه کردن به مسائل جوانان و نوجوانان از منظر خودشان

۱۷۵۰. ۲ فهم انگیزه جوانان ← همراهی همدلانه

قفس آهنین ← سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها دارد

کنش اجتماعی ← ساختارهای اجتماعی

۱۷۵۱. ۳ کنش گالیله نشان‌دهنده اراده انسان برای فراتر رفتن از نظم و ساختار موجود است.

۱۷۵۲. ۳ **بررسی عبارت نادرست:** انقلاب‌های اجتماعی و اندیشه‌های جدید، هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود، گامی فراتر می‌گذارد.

۱۷۵۳. ۱ تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی، شور و نشاط زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد. نگهداری حیوانات در سیرک، نتیجه سقوط ارزش‌ها است.

۱۷۵۴. ۲ انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود بروز می‌دهند:

به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش‌های تجربی تحلیل کرد.

۱۷۵۵. ۳ **بررسی عبارت‌های نادرست:** نمی‌توان برای فهم انگیزه‌های جوانان و نوجوانان از روش‌های تجربی استفاده کرد. کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است. حکومت ترکیه با تأیید نفوذ اسلام در جامعه و با هدف ایجاد نوعی مذهب که مورد تأیید حکومت باشد و اصول سکولار را تهدید نکند، مدارس امام خطیب را بنیان‌گذاری کرد.

۱۷۵۶. ۲ **بررسی عبارت‌های نادرست:** انسان‌ها قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را دارا می‌باشند. میزان تأثیرگذاری تمام اعضای جامعه بر مسائل و مشکلات اجتماعی یکسان نیست و هر کدام به تناسب نقش‌هایی که دارند، میزان تأثیرگذاری متفاوتی دارند.

۱۷۵۷. ۴ تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی، موجب نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها می‌شود. / تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی موجب سرکوب روحیه خلاق در هنر و اندیشه می‌شود. / انقلاب‌های اجتماعی هنگامی پدید می‌آیند که انسان‌ها از نظم موجود گامی فراتر بردارند. / دنبال کردن روش تجربی و انکار ارزش‌های اخلاقی، عاطفی، مذهبی و ... موجب اخلاق‌گریزی می‌شود.

۱۷۵۸. ۳ کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی، دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. فجایع انسانی و زیست‌محیطی ناشی از همین بحران است.

انقلاب‌های اجتماعی ناشی از فراتر رفتن از چارچوب نظم اجتماعی موجود است.

۱۷۵۹. ۴

- استعمارنو: به دنبال شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای تحت‌استعمار در قرن بیستم شکل گرفت.

- منورالفکران (روش‌سنگران غرب‌گرا): به دنبال شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی به موازات نخستین بیدارگران اسلامی پدیدار شدند.

– هویت جهان اجتماعی: براساس عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

– شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ: زمانی پدید می‌آیند که انسان گامی فراتر از نظم موجود بردارد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ در مورد استعمار (قدیم) است. ویژگی نخستین بیدارگران اسلامی است. قسمت‌های سوم و چهارم: نادرست هستند. ۲ به امپریالیسم فرهنگی اشاره دارد. قسمت دوم: ویژگی روشنفکران چپ (نسل دوم منورالفکران) است. درست – نادرست. ۳ قرن نوزدهم نادرست است. عامل از بین رفتن جاذبه روشنفکران چپ است. قسمت‌های سوم و چهارم: نادرست هستند.

۱۷۶۰. ۴ به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و ... با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را دنبال می‌کنند با انکار ارزش‌های اخلاقی، عاطفی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. مدارس امام خطیب با هدف تأیید سکولاریسم موجود در جامعه ترکیه، بنیان‌گذاری شد.

۱۷۶۱. ۴ عبارت بیان‌شده در صورت سؤال، بیانگر اهمیت معانی در کنش‌های افراد و اهمیت فهم همدلانه است: بنابراین گزینه «۴» که درباره رکود اراده‌ها و اهمیت خلاقیت توضیح می‌دهد، عبارت صحیحی را بیان نمی‌کند.

۱۷۶۲. ۲ **بررسی عبارت نادرست:** انسان‌ها اغلب در انجام کنش‌های خود به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی هستند که از طریق روش تجربی یا تبیینی قابل مشاهده نیستند.

۱۷۶۳. ۳ مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب و ... با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای ارتباط وجود دارد. رویکرد تفسیری این‌گونه است که به معنای موردنظر کاربران بازی‌های رایانه‌ای از انجام چنین رفتاری توجه می‌کند.

۱۷۶۴. ۲ به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های اخلاقی، عاطفی، مذهبی و ... با رویکرد تبیینی قابل مشاهده نیستند، افرادی که این رویکرد را دنبال می‌کنند، با انکار ارزش‌های اخلاقی، عاطفی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. نارسایی‌های موجود در نظام اداری فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنشگران ایجاد می‌کند.

۱۷۶۵. ۲ تواضع و پاکدامنی در گزینه «۱» و عاقبت‌به‌خیری در گزینه «۳» و جلب رضایت الهی در گزینه «۴» از ارزش‌های اخلاقی هستند که از طریق تبیین قابل بررسی نیستند.

۱۷۶۶. ۳ **بررسی عبارت‌های نادرست:**

– رویکرد تبیینی اغلب بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

– انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند.

– کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است.

– برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است.

۱۷۶۷. ۴ اینکه انسان‌ها در شرایط یکسان، رفتارهای گوناگونی از خود بروز می‌دهند، بیانگر این نکته است که کنش انسانی، آگاهانه و معنادار است.

در جامعه‌شناسی تبیینی ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل تشخیص نیست: زیرا این امور از طریق مشاهده و تجربه قابل درک و فهم نیستند.

۱۷۶۸. ۴ جامعه‌شناسان تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند. (خلاقیت‌زدایی)

۱۷۶۹. ۱ به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و ... با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را دنبال می‌کنند با انکار ارزش‌های اخلاقی، عاطفی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

۱۷۷۰. ۳ عبارت اول ← رکود اراده‌ها / عبارت دوم ← افول معانی / عبارت سوم ← رکود اراده‌ها

۱۷۷۱. ۴ **بررسی عبارت‌های نادرست:** عبارت دوم نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند. عبارت سوم نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.

۱۷۷۲. ۳ عبارت اول ← قفس آهنین (رکود اراده‌ها) / عبارت دوم ← تعارض اجتماعی / عبارت سوم ← بحران هویت / عبارت چهارم ← سقوط ارزش‌ها

۱۷۷۳. ۲ عامل اصلی گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است. به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌ها، دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. انسان‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند، به همین دلیل، کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت هستند، اما روش تجربی توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد.

۱۷۷۴. ۴ تأکید افراطی رویکرد تبیینی بر نظم اجتماعی، موجب سرکوب شدن روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، بیانگر تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است. اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خود بیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

۱۷۷۵. ۱ جنگ‌های نامنظم مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود، حتی در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ نیز مقاومت کنند.

۱۷۷۶. ۲ تداوم جنگ سرد سبب رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بودند گردید. تغییرات عمیق و کلان اجتماعی را تحول اجتماعی می‌نامند. تأکید افراطی بر نظم و ساختارهای اجتماعی سبب سرکوب اراده و روحیه خلاق در انسان‌هاست. تعاریف متعدد از دانش علمی در جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی آن‌ها شکل می‌گیرد.

نکته: همه جملات در کتاب مهم‌اند، عبارت دوم عبارتی است که در یکی از حواشی کتاب دهم آمده است. بنابراین از هیچ چیز غفلت نکنید.

پایه دوازدهم درس پنجم

۱۷۷۷. ۳ مسئله معنای درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

۱۷۷۸. ۳ **بررسی عبارت‌های نادرست:** مسئله معنای در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی مطرح است.

با شنیدن صدای کوبه‌ها نمی‌توان به معنای نهفته در آن پی برد، با درک و فهم صدای کوبه‌ها می‌توان به معنای نهفته در آن پی برد.

۱۷۷۹. ۳ این پرسش که چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید، یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.

۱۷۸۰. ۲ عبارت اول ← عدم توجه به عمق پدیده‌های اجتماعی

عبارت دوم ← نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی

عبارت سوم ← فهم کنش‌های اجتماعی

۱۷۸۱. ۴ **بررسی عبارت نادرست:** رویکرد تفهمی – تفسیری در تقابل با رویکرد پوزیتیویستی (تبیینی) بر این باور است کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.

۱۷۸۲. ۳ وجود نظریات متفاوت نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست.

۱. ۲۴۷۶

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه (انقلاب مشروطه)

۲. ۲۴۷۷

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه (انقلاب مشروطه)

۳. ۲۴۷۸ هنگامی که قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان، به **قرار دادهای استعماری** روی آورد، مقاومت منفی به سوی **فعالیت رقابت‌آمیز** تغییر کرد و تجربه موفق جنبش تنباکو، این فعالیت را از اصلاح رفتار به سوی **اصلاح ساختار** تغییر داد و **جنبش عدالتخانه** را شکل داد.

پایه یازدهم

آزمون درس پانزدهم

۱. ۲۴۷۹

انقلاب اسلامی ایران راه نوینی را فراروی کشورهای جهان سوم قرار داد. این مسیر جدید موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن بیستم را درهم ریخت و قطب‌بندی جدیدی را به جهان تحمیل کرد. با بیداری اسلامی، رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در سطوح مختلف جوامع غربی به وجود آمد و بدین ترتیب ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس، اعتبار جهانی خود را از دست داد و به دنبال آن نظریه‌هایی که ناظر به افول سکولاریسم بود، شکل گرفت. جهان غرب پس از توجه به عمق حادثه و قوت و توان تأثیرگذاری انقلاب اسلامی، سلسله اقدامات مستمری را در قبال آن انجام داده است.

۳. ۲۴۸۰

دنیای غرب برای رفع نیازهای اقتصادی و سیاسی، ناگزیر از مقابله با حرکت مستقلی است که در جهان اسلام شکل گرفته است و به این منظور فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد: ۱ محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان‌های بین‌المللی مانند آنچه نسبت به ایران انجام می‌دهد. ۲ تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای اشباع خلأ معنوی فرهنگ غرب ۳ مدیریت جنگ رسانه‌ای همه‌جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام. ۲. ۲۴۸۱ انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود، بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

۴. ۲۴۸۲

در رویکرد نسل دوم روشنفکران، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند. مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

۱. ۲۴۸۳

بررسی عبارت‌های نادرست: ب در جهان امروز بیداری اسلامی از سطح نخبگان (عالمان و اندیشمندان) به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است و در نتیجه توسط اندیشمندان و عالمان تحقق پیدا نمی‌کند. ۵ این مورد در رابطه با نظریه «جنگ تمدن‌ها» می‌باشد.

۲. ۲۴۸۴ انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. انقلاب اسلامی با رویکرد معنوی خود، نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه شکل می‌گرفت. ۱. ۲۴۸۵ گروه‌های مارکسیستی با هویت الحادی خود، جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند و گروه‌های ناسیونالیستی از موضع قوم‌گرایی عربی، به اسلام می‌نگریستند و اسلام را از جهت اینکه پدیده‌ای عربی است، می‌پذیرفتند.

۳. ۲۴۸۶ دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و به همین دلیل آن را بهار عربی نامیدند، اما به قدرت رسیدن اسلام‌خواهان در این کشورها نشان داد که این انقلاب‌ها حکایت از شروع بیداری اسلامی دارد.

۳. ۲۴۸۷ فوکویاما، فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبه نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی - سیاسی بشر می‌پندارند. هانتینگتون جهان را به حوزه‌های تمدنی متفاوتی تقسیم می‌کند و شکاف میان حوزه‌های تمدنی و فرهنگی را منشأ درگیری‌های آینده می‌پندارد و معتقد است در این میان بزرگ‌ترین تهدید برای غرب، فرهنگ اسلامی است. ۱. ۲۴۸۸ انقلاب اسلامی ایران، دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفه خود می‌دانست و فطرت الهی همه انسان‌ها را مخاطب پیام خود قرار می‌داد و حل مشکلات معرفتی و معنوی بشر را رسالت خود می‌دید.

نکته: حواست باشد که اول درس ۱۵، همین موارد با یکمی تفاوت در رابطه با آرمان «بیداری اسلامی» بیان شده.

پایه دوازدهم

آزمون درس اول

۴. ۲۴۸۹ عبارت اول ← دانش علمی / عبارت دوم ← فراهم شدن دانش علمی درباره موضوع خاص / عبارت سوم ← ذخیره دانشی

۴. ۲۴۹۰ **بررسی عبارت نادرست:** رویکرد تأکید بر روش علوم از نیمه دوم قرن بیستم با چالش روبه‌رو شد و از رونق افتاد.

۱. ۲۴۹۱ شناخت علمی مانع بسط و توسعه شناخت عمومی نمی‌شود، بلکه موجب می‌شود که فرد به درک عمیقی از دانش عمومی برسد و از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه یافته، شناسایی کند. ۲. ۲۴۹۲ قسمت اول: کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد، آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

قسمت دوم: دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ نادرست (دانش علمی با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید). ۳ نادرست (جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند). نادرست (افرادی که درباره مسائل اجتماعی، شناخت علمی دارند از شناختی دقیق برخوردارند). ۴ نادرست (دارا بودن شناخت علمی موجب می‌شود شخص قدرت پیدا کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند). درست

۱. ۲۴۹۳ نمودار مربوط به دیدگاه تفسیری است که معتقدند دانش، کشف و بازخوانی واقعیت نیست، بلکه بازسازی واقعیت است که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

۲. ۲۴۹۴ اگر جدول انتهای درس ۱ جامعه‌شناسی ۳ را به خاطر بیاورید، شکل صورت سؤال، ناظر به دیدگاه دوم در رابطه با نسبت میان دانش عمومی و علمی است. مطابق این دیدگاه، دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی است و دانش نه کشف و بازخوانی است بلکه «بازسازی» واقعیت است: پس گزینه ۱ «نادرست است». گزینه ۳ و گزینه ۴، مربوط به دیدگاهی است که ما نسبت بین دانش عمومی و دانش علمی را عموم و خصوص من‌وجه بدانیم. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۲۵۰۸. ۱ کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی را ایجاد می‌کنند و براساس آن شاخه‌های علوم اجتماعی را شکل می‌دهند.

پایه دوازدهم آزمون درس سوم

۲۵۰۹. ۱ جوامعی که نظم اجتماعی را از این منظر برقرار می‌سازند، شاید با تطبیع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند اما در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند (رد گزینه ۲). نظم اجتماعی را بیشتر بر اساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهند (رد گزینه ۳). هر روز باید بر حجم قواعد و قوانین نظارتی، نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده خود بیفزایند (رد گزینه ۴).

۲۵۱۰. ۲ عبارت اول ← رویکرد پوزیتیویستی، عبارت دوم ← پرسش‌های مورد توجه جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، عبارت سوم ← روش جامعه‌شناسی تبیینی، عبارت چهارم ← هم‌تعبیری

۲۵۱۱. ۳ بررسی عبارت‌های نادرست: ما فقط می‌توانیم قوانین طبیعی را بشناسیم و سپس با استفاده از علوم طبیعی و تا جایی که این قوانین اجازه می‌دهند، می‌توانیم در طبیعت و پدیده‌هایی که بر اساس قوانین طبیعی عمل می‌کنند، تغییر ایجاد نماییم. انسان در دیدگاه پوزیتیویستی صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود.

۲۵۱۲. ۱ یکسان بودن روش مطالعه طبیعت و جامعه در رویکرد تبیینی معلول همانند در نظر گرفتن طبیعت و جامعه است. اینکه جامعه محصول کنش انسان‌هاست بیانگر این نکته است که ادعای جامعه‌شناسی تبیینی در ارتباط با جامعه باطل است. در رویکرد تبیینی، برخی جوامع پیشرفته‌تر دانسته می‌شوند، زیرا در رفع نیازهای خود توانمندتر هستند. اعتقاد به این رویکرد که دانش علمی صرفاً از طریق حس و تجربه به دست می‌آید، بیانگر این نکته است که روابط علی و معلولی صرفاً از طریق تجربه معتبر دانسته می‌شود.

۲۵۱۳. ۱ مشکلات اقتصادی و دیدگاه‌های فرهنگی که در سال‌های اخیر رواج یافته است، باعث شده که سن ازدواج در جوانان به ۳۰ سال نزدیک شود: تغییر درونی. در قرون وسطی، کشورهای اروپایی به دلیل خشکسالی و افزایش جمعیت بیش از حد، به زمین‌های بیشتری برای زندگی و کشاورزی نیاز داشتند و همین موضوع آن‌ها را به ایجاد جنگ‌های صلیبی علیه ممالک اسلامی ترغیب می‌کرد: تغییر بیرونی. امروزه گردشگری یکی از راه‌های کسب درآمد برای کشورهای مختلف است. همین امر باعث شده بعضی از کشورها به ساخت جاذبه‌های گردشگری مصنوعی روی بیاورند: مثلاً بعضی از کشورها دریا را تبدیل به جزیره‌های گردشگری کرده‌اند: تغییر بیرونی. در طول قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، وجود خانواده‌های بزرگ قاعده‌ای کلی بود. در میانه قرن نوزدهم، هر یک از زوج‌های انگلیسی به‌طور متوسط شش فرزند داشتند: تغییر درونی.

۲۵۱۴. ۴ نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود که جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند.

به گفته گیدنز، گردشگران غربی وقتی نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدن می‌کنند از صدای اذان که روزی پنج مرتبه از مناره‌ها به گوش می‌رسد، شگفت زده می‌شوند.

۲۵۱۵. ۲ بیشتر به چشم آمدن بی‌نظمی از نظم: عادت

– نظم اجتماعی: قواعد زندگی اجتماعی

– انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل دادن: یکسان دانستن نظم طبیعت و جامعه

۲۵۱۶. ۱ ساختار اجتماعی: ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی

– ساختار اجتماعی: چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی

– نگرش جامعه‌شناسی تبیینی: همانندسازی جامعه با پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان

– آشنایی‌زدایی: دیدن موضوعات آشنا و روزمره اطراف از دید یک فرد غریبه

۲۴۹۵. ۳ گاهی میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی تعارض‌هایی پدید می‌آید. اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض‌ها تلاش می‌کنند. تعارض‌ها گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

۲۴۹۶. ۱ ج ← دانش علمی / الف ← جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، آن را در اختیار ما قرار می‌دهد. / ب ← جهان متجدد غرب

۲۴۹۷. ۳ انسان‌ها با هم زندگی می‌کنند و مجبور نیستند خودشان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک تک کنش‌هایشان را تولید کنند. جهان اجتماعی، دانش عمومی را در اختیار انسان‌ها قرار می‌دهد.

۲۴۹۸. ۳ بررسی عبارت نادرست: یادگیری دانش عمومی از بدو تولد آغاز شده و تا پایان عمر ادامه دارد.

پایه دوازدهم آزمون درس دوم

۲۴۹۹. ۲ همه ما تأثیر اجتماعی مانند کلاس و... را بر رفتار خودمان احساس می‌کنیم و در مقابل متوجه تأثیر کنش‌های خودمان بر این اجتماعات هستیم: به عبارتی دیگر ما انسان‌ها متأثر از اجتماعاتی هستیم که خود به وجود می‌آوریم. پدیده‌های طبیعی مانند پدیده‌های انسانی نیستند: به عبارتی دیگر مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌ها، وجود دارند.

۲۵۰۰. ۲ پزشکی موضوع بدن انسان و سلامتی و بیماری آن / فلسفه موضوع اصل وجود / علوم اجتماعی موضوع پدیده‌های اجتماعی / زیست‌شناسی موضوع موجود زنده و ویژگی‌های آن

۲۵۰۱. ۱ خوش آمدگویی: فهم متقابل انسان‌ها / گوش کردن به صحبت‌های دیگری با مهربانی: همدلی و همراهی انسان‌ها / به جبهه برگشتن: شناخت قواعد زندگی

۲۵۰۲. ۱ این فایده که علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند، در علوم طبیعی وجود ندارد. اینکه فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است با این نکته مرتبط است که علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

۲۵۰۳. ۳ علوم اجتماعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهند. علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شود. جامعه‌شناسی تبیینی، تفسیری و انتقادی سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.

۲۵۰۴. ۲ موضوع علوم انسانی، کنش‌های انسانی و موضوع علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی انسان است: بنابراین موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است.

۲۵۰۵. ۱ علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند: زیرا این قبیل فعالیت‌ها، کنش نیستند. موضوع علوم تجربی، پدیده‌های جهان طبیعی است.

۲۵۰۶. ۴ علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

– دانشندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند و ما با شناخت این قواعد هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

– کنش‌های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند و برای بررسی و مطالعه آن‌ها، دانش‌های مختلفی به وجود آمده است.

۲۵۰۷. ۴ فواید علوم طبیعی: ۱ شناخت طبیعت ۲ پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت

– فواید علوم اجتماعی: ۱ شناسایی کنش‌های اجتماعی انسان‌ها و قدرت پیش‌بینی نسبت به آثار و پیامدهای فعالیت‌های اجتماعی ۲ پدید آوردن امکان همدلی و همراهی انسان‌ها ۳ نشان دادن راه صحیح استفاده از علوم ابزاری (طبیعی) ۴ ظرفیت دآوری درباره هنجارها و ارزش‌های اجتماعی ۵ فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح